

**MURAT
YAYINLARI**

**KAMU PERSONEL SEÇME SINAVI
ÖĞRETMENLİK ALAN BİLGİSİ TESTİ**

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

DENEME TG-5
ÇÖZÜM KİTAPÇIĞI

Bu testlerin her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, testlerin tamamının veya bir kısmının Merkezimizin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve testlerin hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

ÇÖZÜMLER

1. C Türkçe sözcüklerde erkek-dişi biçiminde bir ayırım yoktur.

2. A “neçe” nice, ne kadar anlamındadır, burada soru sıfatı olarak kullanılmıştır.

3. B Oğuz Türkçesi Türkiye Türkçesi, Azerbaycan Türkçesi, Türkmen Türkçesi ve Gagavuz Türkçesi adı verilen dört ayrı yazı dilini doğurmuştur.

4. C Yukarıdaki metin Kutadgu Bilig’den alınmıştır. Karahanlı dönemi özellikleri görülür. b>w değişmesi vardır. Eski Türkçe döneminde bazı sözcüklerdeki b ünsüzü w şeklini alır: eb>ew gibi.

5. C “udımatı” (uyumadan) sözcüğü zarf-fiile ki almıştır.

6. C Eserlerin hepsi Harezmi Türkçesine aittir. Sözü edilen nüshalar 1357 yılında Mahmud bin ali tarafından yazılan Nehcü'l-ferâdis'e aittir.

7. B Köktürkçe döneminde isimden isim yapım eki – lig, -lıg şeklindedir.

8. B Sözcük Yakutçada atah şeklindedir.

9. E Er-kiye “adamcağız”, kız-kiye “kızcağız”, söz-kiye “sözceğiz” sözcüklerinde –kiye eki küçültme ekidir. DLT’de bu ek için küçültme edatı da denilmiştir.

10. B Yukarı sözcüğü “Yokarı” şeklindedir.

11. D Gelecek zaman eki –isar/-iser’dir.

12. E Talu>tolu sözcüğündeki ses olayı dudak ünlülerinde ilerleyici benzeşmedir.

13. E -gU + iyelik ekleri + turur ile kurulan gelecek zaman kipi oluşmuştur:-algısı turur.

14. A Sargar-<sarıg-ar- şeklindedir. Dolayısıyla –ar/-er- ile türemiştir.

15. E Belirtme durum eki +ni şeklindedir. Sizlerni şeklinde olmalıydı.

16. E Müslüman>Müsülman göçüşme görülür.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

17. A “boncuç>moncuç” sözcüğünde genizleşme olayı vardır. n/ñ etkisiyle b>m olur.
18. E Alğa ileri anlamında kullanılan yer/yön zarfıdır. Diğerleri edattır.
19. E “gözü kara” isnat grubudur. Isnat grubunda birinci sözcük genellikle iyelik eki alır, ikinci sözcük de genellikle sıfattır.
20. E Metinlerdeki motifleri esas kabul ederek herhangi bir metnin ne zaman, nerede ortaya çıktığını ve ilk şeklinin nasıl olduğunu belirlemeye çalışmak; Tarihî-Coğrafi Fin kuramının temel amacıdır.
21. B İncili Çavuş, Türk mizah kültürünün önemli simalarından birisidir. Kimliği hakkında bilinenler sınırlıdır. İncili Çavuş adının düzenlenen bir ok yarışmasındaki başarısı üzerine padişah tarafından kendisine çavuşluk rütbesinin verilerek kavuğuna bir inci takılmasından ya da bıyıklarına inci takarak eğitime çıkmasından kaynaklandığı rivayet edilmektedir.
22. E Halk hikâyelerinin anlatıldığı hikâyeler arasında yer verilen kısa, mensur, ibret verici veya güldürücü hikâyelere “karavelli” denir.
23. A Hacı Bayram Veli, Halvetiyye (safaviyye) ve Nakşibendiye tarikatlarını da birleştirerek Bayramiyye tarikatını kurdu. - Bilgi, sabır, beceri, tefekkür ve hoşgörü ile tasavvufi olgunluğa ulaşarak “ilim-tasavvuf sentez”ini yapmıştır. Akşamseddin, Eşrefoğlu Rumi, Dede Ömer Sikkini, Akbüyük, Kızılca Bedreddin gibi şairler de onun yanında yetişmiştir.
24. E Selis, aruz ölçüsüyle düzenlenen halk edebiyatı nazım biçimlerindedir. Aruzun (fe’ilitün, fe’ilatün, fe’ilatün, fe’ilün) kalıbıyla yazılan şiirlere denir. Mu-rabba, muhammes, müseddes biçimiyle yazılır.
25. A Yapıları bakımından koşmalar arasında “kesik koşma” diye bir tür yoktur.
26. E Türk masalları hakkında tip katalogu Wolfram Eberhard ile Pertev Naili Boratav tarafından hazırlanmıştır.
27. D Dîvânü lugâti’t-Türk’te “balu balu” terimiyle ifade edilen tür, ninnidir.
28. D Âzerî sahasında bilmece türünün karşılığı olarak “tapmak” (bulmak) fiilinden “tapzug, tapmaca” kelimeleri kullanılmaktadır.
29. C Orijinal ismi “Muhayyelât-ı ledünni-i ilahi-i Giridî Ali Aziz Efendi” olan ve kısaca Muhayyelat veya “Muhayyelat-ı Aziz Efendi” şeklinde anılan ünlü eserinde yazar çeşitli hikâyeleri kendine has bir üslupla kaleme almıştır. En erken 1770’li yıllarda yazılmasına başlandığı tahmini yürütülmekte ve 1797’de tamamlandığı düşünülmektedir.
30. C Parçada “alkış” türünden söz edilmektedir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

31. E Parçada “köy seyirlik oyunları” hakkında bilgi verilmektedir.

32. A Selis, halk şiirinin aruz ölçüsüyle yazılan bir nazım şeklidir.

33. D Parçada 17. Yüzyıl halk edebiyatı özelliklerinden söz edilmektedir.

34. D Ercişli Emrah’ın doğum ve ölüm tarihi hakkında somut bilgi yoktur. Hatta 1930’lu yıllara kadar Ercişli Emrah’ın varlığından bile haberdar değildik ve bunun sonucu olarak da Ercişli Emrah’ın şiirleri Erzurumlu Emrah’a mal edilmiştir. Bugün hayatı hakkındaki bilgiler, hayatı etrafında oluşan Ercişli Emrah ile Selvihan Hikâyesi ile bir iki küçük belgeye dayanmaktadır.

35. D Benzeyenin bulunmayıp yalnızca benzetilenle yapılan istiare “açık istiare”dir. Sadece müstearünminhin (kendisine benzetilen) olduğu istiareye “musarrah / açık istiare” denir. Bu beyitte sevgilinin ağzı goncaya benzetilmiştir.

36. E Mısraları bugünkü Türkçeye şöyle ifade edebiliriz: Farsçaya benzeyen uzun zincirleme tamlamalar nesirde süs olsa da, beyitler Türkçe şiire ağırlık verir. Şeyh Galip, bu görüşünü dil ve üslubuna yansıtamamıştır.

37. E Şeyh Gâlib, Hüsn ü Aşk adlı mesnevisinde Nâbî’yi ve eseri Hayrabad’i eleştirir. Ona göre Nâbî hikâyenin orijinalliğini bozmuş, Attar’ın eserine yaptığı eklemelerle yalan yanlış bilgiler vermiştir. Beyitleri bugünkü Türkçeye şöyle ifade edebiliriz: “Şeyhin sözüne söz ilave etmek hiç Nâbî’ye düşer mi? Ey hikâyeden haberi olmayan (Nâbî)! Şeyh Attar, konuyu eksik mi bıraktı? O hikâye işte o kadardır. Gerisi sonu olmayan bir yalandır.” Beyitlerde şair Bâkî’yle ilgili bir ifade yoktur.

38. D Bahâristân, Molla Câmî tarafından kaleme alınmış, sekiz bölümden oluşan ve sadece yedinci bölümünde şairlerin anlatıldığı bir eserdir.

39. B Gazel ve kaside bir divanda bulunması asgari şart olan iki nazım şeklini teşkil etmişse de içinde kaside bulunmayan divanlar da vardır.

40. E Osmanlı edebiyatı sahasında nazım şekli kadrosu en geniş ve hacim bakımından en büyük divan, Kanuni Sultan Süleyman devri şairi Edirneli Nazmî’nin elinden çıkmıştır. Bu divanda aruzun bütün bahirleri ve mevcut nazım şekillerinin hemen hepsiyle yazılmış, 7777’si gazel olmak üzere sayısı 50.000 beyte yaklaşan şiir vardır.

41. B Kutadgu Bilig ve onu az bir zaman mesafesizle takip eden Atebetü’l-Hakayık aruz ölçüsünün “feûlün feûlün feûlün feûl” kalıbı ile yazılmıştır.

42. A Med (uzatma); iki kapalı hece arasında bir açık hece gerektiğinde iki tip hecede yapılan bir uygulamadır: ünsüz+uzun ünlü+ünsüz (nâz) ve ünsüz+ünlü+iki ünsüz (dost). “uzatılmış imâle” adı da verilir. Med yapılan hece, üzerine bir çizgi konularak gösterilir.

43. C Tuyuğ ve Şarkı, divan edebiyatına Türklerin kattığı nazım şekilleridir.

44. D Boş bırakılan yere Tatavlatlı Mahremi ismi getirilmelidir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

45. B Müfred; tek bir beyitten oluşan, başka bir beyitle irtibatı olmayan beyit anlamında kullanılan bir edebiyat terimidir. Divan şiirinin şekil mimarisinde mısra ve beyit en küçük bir nazım birimini teşkil ettiği gibi tek başlarına da en küçük birer nazım şekli sayılırlar.
46. A Ahmedî, klâsik edebiyatın kurulmasında büyük rolü olan bir şairdir.
47. D “Tedriç” sözcük anlamıyla “derecelendirme” demektir. Edebiyatta ise bir düşünceyi derece derece yükselten veya indiren bir düzen içinde sıralamaya tedriç denir.
48. D Yeni Turan, Halide Edip Adıvar’ın 1912 yılında yayımlanan bir romanıdır. Türk edebiyatının ilk siyasal/ideolojik romanı kabul edilir. II. Meşrutiyet döneminde geçen ütopyik bir romandır. “Yeni Turan” adlı idealist bir partinin program ve çalışmaları anlatılır.
49. A Mecmûa-i Fünûn, adı üstünde bir ‘fen’ler dergisidir ve henüz Türk okuyucusunun tanımadığı jeoloji, fizik, kimya, biyoloji gibi pozitif bilimlerden; tarih, coğrafya, pedagoji, felsefe, mantık, maliye ve iktisat gibi sosyal bilimlere kadar birçok konu, sayfalarında yer bulmuştur.
50. C Nazlı Eray, Ankara’da doğdu. İngiliz Kız Ortaokulu, Arnavutköy Kız Koleji, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi’nde okudu.
51. D Rasim Özdenören’in ikiz kardeşi olarak 1940 yılında Kahramanmaraş’ta doğmuştur. Öğrenimine Kahramanmaraş’ta başlayan Alaattin Özdenören, babasının memuriyeti nedeniyle öğrenimini Malatya, Tunceli ve İstanbul gibi ayrı şehirlerde tamamlamıştır. 1966 yılında İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümünü bitirdikten sonra çeşitli şehirlerde öğretmen olarak görev yaptıktan sonra atandığı Kültür Bakanlığı Müşavirliğinden 1991 yılında emekli olmuş ve 1997 yılında Balıkesir’e yerleşmiştir.
52. E Tayflar Geçidi şiir kitabı, diğerleri ise tiyatro eserleridir.
53. C Nâbizâde Nâzım tiyatro türünde eser vermemiştir.
54. B Parçada özellikleri verilen yazar, Ahmet Rasim’dir.
55. D Paragrafta tanıtılan sanatçı, Yedi Meşaleciler’in kurucularından Sabri Esat Siyavuşgil’dir.
56. E Yeni Mecmua, Ziya Gökalp’in çıkardığı dönemin etkili dergilerinden biridir.
57. A Bilge Karasu Türk öykü, roman, deneme yazarıdır. Postmodern romanın Türkiye’deki önemli isimleri arasında değerlendirilmektedir.
58. D Maviciler, Birinci Yeni hareketine karşı çıktıkları için bir bakıma İkinci Yeni’nin öncüleri olarak değerlendirilmişlerse de, Atilla İlhan buna da karşı çıkmış ve İkinci Yeni’yi “yozlukla” itham etmiştir.
59. C Parçada sözü edilen eser, Bahtiyarlık’tır.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

60. B Emine İşınsu, Cumhuriyet döneminin tanınmış şair ve yazarı Halide Nusret Zorlutuna'nın kızıdır.

61. C Biçimlendirici değerlendirme uygulanır.

62. E Tanılayıcı dallanmış ağaçta verilen özellikler uygulanır.

63. A Ad konusu roman ve hikaye türleri ile birlikte işlenecektir.

64. B Akran değerlendirmeye aittir.

65. B Taslak aşaması, öğrencilerin düşündüklerinin gelişigüzel kâğıda aktardığı aşamadır.

66. A Problem çözme becerisine aittir.

67. C Chomsky ile kurulan bilişsel dil yaklaşımıdır.

68. D Balıkçılar Tevfik Fikret'in bir şiiridir. Anlatmaya değil coşku ve heyecana dayalı metindir. Battal Gazi destan, Kaşığı ve Dede Korkut hikaye, Ferhat ile Şirin halk hikayesidir.

69. D Metni anlama ve çözümlmeye daha fazla ağırlık verilmiştir. Kazanım sayısı 27'dir.

70. B Biçimlendirici değerlendirmedir.

71. C Slavin'in geliştirdiği etkili öğrenme modelidir.

72. E Makale, deneme, sohbet, fıkra, eleştiri ve röportaj "Gazete Çevresinde Gelişen Metin Türleri" içindedir.

73. E Eleştirel dinleme.

74. B Göktürk Yazıtları 10. sınıfta Destan Dönemi Türk Edebiyatı içinde yer alır.

75. D İşbirlikli öğrenmedir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

COPYRIGHT © MURAT YAYINLARI LTD. ŞTİ.

Deneme Sınavının her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, deneme sınavlarının tamamen veya bir kısmının Murat Yayınları Ltd. Şti.'nin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve deneme sınavlarının hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş demektir.

Öneri ve bilgi için; 0312 231 31 21
www.muratyayinlari.com
facebook.com/muratyayincilik
dizgi@muratayinlari.com